

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन २०६४ को दफा ५(३), सूचनाको हक सम्बन्धी नियमावलीको नियम ३ अनुसार प्रेषित सूचनाहरूको विवरण (२०७६ श्रावण देखि २०७६ आश्विन सम्म)

बन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र

१. निकायको स्वरूप र प्रकृति

यस केन्द्र वन तथा वातावरण मन्त्रालयको मातहतमा रहेको वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्रका रूपमा परिचित छ। यस केन्द्रमा प्रमुख रूपमा महानिर्देशक नेतृत्वमा र प्रशासकीय प्रमुखको रूपमा शाखा अधिकृत, ४ वटा महाशाखाहरू र सो अन्तर्गत अन्य शाखाहरू रहेका छन्। प्रत्येक महाशाखाको प्रमुखको रूपमा सह-सचिव (प्रा) रहने व्यवस्था छ। यस केन्द्रमा जम्मा ७३ जना कर्मचारीको दरबन्दी रहेको छ।

२. निकायको काम, कर्तव्य र अधिकार

केन्द्र प्रमुखको कार्यक्षेत्रमा वन अनुसन्धानको माध्यमबाट दिगो वन विकास सम्बन्धी उपयुक्त प्रविधि विकास गरी सरोकारवाला निकायहरूलाई सहयोग पुऱ्याउने र वनस्रोतको सर्वेक्षण, नक्सांकन गरी तथ्याङ्कहरू प्रकाशन गर्ने कार्य गर्दछ। यस विभागका कार्यहरू निम्न छन्।

- वन क्षेत्रको बैज्ञानिक अध्ययन अनुसन्धान तथा सर्वेक्षण गर्ने।
- राष्ट्रिय स्तरीय वन श्रोत सर्वेक्षण तथ डाटा बेस तयार गर्ने।
- वन क्षेत्रको नक्सांकन गरी नक्सा तयार गर्ने।
- वन श्रोत व्यवस्थापन को लागी वन क्षेत्र मा आवद्ध व्यक्ति कर्मचारी लाइ तालीम दिने।

३. निकायमा रहने कर्मचारी संख्या र कार्य विवरण

केन्द्रमा हाल कुल दरबन्दी ७३ रहेकोमा त्यसमध्ये प्राविधिक दरबन्दी संख्या ४४ र प्रशासनिक २९ रहेको छ, त्यसमध्ये २२ जना सहयोगी स्तरका श्रेणीविहीन कर्मचारीहरूको दरबन्दी कायम रहेको छ। प्राविधिक तर्फ रा. प. प्रथम ५ जना, रा. प. द्वितीय ११ जना र रा. प. तृतीय २५ जना गरी ४१ र प्रशासनतर्फ रा. प. तृतीय २ जना समेत गरी जम्मा ४३ राजपत्राङ्कित पदहरू छन्। यसैगरी राजपत्र अर्नांकिततर्फ ३ प्राविधिक र ५ प्रशासनिक गरी ८ पदहरू छन् भने २२ पद श्रेणीविहीनतर्फ रहेका छन्। सेवा समूह अनुसार केन्द्रमा उपलब्ध मानव स्रोतको आंकलन ५ मा स्पष्ट गरिएको छ।

पद: महानिर्देशक (रा.प.प्र.प्रा.)

सेवा: वन, समूह: फरेष्ट रिसर्च

कार्य विवरण

वन, वनस्पति, जैविक विविधता तथा वातावरण क्षेत्रको अध्ययन, अनुसन्धान र सर्वेक्षण गर्ने विषय तथा क्षेत्र निर्धारण र प्राथमिकीकरण सम्बन्धी विभाग तथा महाशाखा, शाखाहरूको वार्षिक कार्यक्रमहरूको तर्जुमा, संचालन, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन सम्बन्धी। वन, वनस्पति, जैविक विविधता तथा वातावरण क्षेत्रको अध्ययन, अनुसन्धान र सर्वेक्षणको आधारमा वन तथा वातावरण मन्त्रालय र सरोकारवाला निकायहरूलाई राय, सुझाव, प्रतिक्रिया दिने सम्बन्धी। वन, वनस्पति, जैविक विविधता तथा वातावरणक्षेत्रको अध्ययन, अनुसन्धान तथा सर्वेक्षण कार्यमा सम्बन्धित सरकारी तथा गैर सरकारी, निजी, शैक्षिक, योजना, आयोजना आदि निकायहरूसंग समन्वय गर्ने सम्बन्धी। वन तथा वनस्पतिजन्य पैदावारहरूको उत्पादकत्व बढाउने प्रविधिको विकास र विस्तार सम्बन्धी। वन तथा वनस्पतिजन्य पैदावारहरूको उत्पादकत्व बढाउने प्रविधिको विकास र विस्तार सम्बन्धी। वन, वनस्पति, वन्यजन्तु र भू तथा जलाधार जस्ता प्राकृतिक स्रोतहरूको संरक्षण, व्यवस्थापन र उपयोगको निम्ति उपयुक्त प्रविधिको विकास र विस्तार गर्ने सम्बन्धी। वन, पर्यावरण तथा जलवायु परिवर्तन लगायतका वातावरणीय समस्याहरूको न्यूनीकरण तथा अनुकुलनका सम्भाव्य उपायहरूको बारेमा अध्ययन अनुसन्धान सम्बन्धी।

राष्ट्रिय, प्रादेशिक तथा स्थानियस्तरमा वन तथा वनजन्य पैदावारहरूको नक्सांकन, मापन, सर्वेक्षण र अनुगमन गर्ने सम्बन्धी। कार्यक्षेत्रसंग सम्बन्धित विषयहरूमा हुने राष्ट्रिय र अन्तराष्ट्रियस्तरमा हुने तालिम, गोष्ठी, सभा, सम्मेलन, अध्ययन, संभौता आदि कार्यक्रमहरूमा

भाग लिने र प्रतिनिधित्व गर्ने सम्बन्धी। अध्ययन अनुसन्धान तथा सर्वेक्षणबाट प्राप्त नतिजा एवं तथ्यांकहरूलाई लक्षित वर्गसम्म सूचना प्रवाह गर्ने। वन र त्यससंग सम्बन्धित तथ्यांक अध्यावधिक गर्ने गराउने सम्बन्धी। केन्द्रिय वन पुस्तकालयको संचालन र अद्यावधिक सम्बन्धी।

पद : उप-महानिर्देशक (रा.प.प्र.प्रा.)

महाशाखा : वन प्रविधी विकास महशाखा

सेवा: वन, समूह: फरेष्ट रिसर्च

कार्य विवरण

यस पदका पदाधिकारीले महानिर्देशकको सामान्य निर्देशनमा रही वन अनुसन्धान सम्बन्धी कार्य गर्ने गराउने जिम्मेवारी वहन गर्ने। वन अनुसन्धान कार्यक्रमहरू तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्ने गराउने। वन अनुसन्धान कार्यलाई प्रभावकारी रूपमा संचालन गर्न आवश्यक पूर्वाधार तयार गरी राय सुझाव प्रस्तुत गर्ने। वन प्रविधी विकास महशाखाका शाखाहरू बीच समन्वय गर्ने गराउने। मातहत कर्मचारीहरूको कार्य संपादन मूल्यांकन गरी पुनरावलोकनको लागि महानिर्देशकमा पेश गर्ने। मातहत कर्मचारीहरूलाई अध्ययन, तालिम, गोष्ठी आदिमा भाग लिन मनोनयनको लागि सिफारिस गर्ने र पुरस्कार तथा दण्ड सजाय गर्ने राय सहित महानिर्देशकमा पेश गर्ने। महानिर्देशकको सामान्य निर्देशनमा रही वन अनुसन्धानसंग सम्बन्धित राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्थाहरूमा आवश्यक संपर्क कायम गरी वन अनुसन्धान कार्य प्रभावकारी रूपले संचालन गर्ने गराउने। यस बाहेक समय समयमा उप-महानिर्देशकको हैसियतले गर्नुपर्ने विभिन्न निर्दिष्ट कार्यहरू संपन्न गर्ने गराउने।

पद : उप-महानिर्देशक (रा.प.प्र.प्रा.)

महाशाखा : नितिअनुगमन तथा योजना महाशाखा

सेवा: वन, समूह: फरेष्ट रिसर्च

कार्य विवरण

यस पदका पदाधिकारीले महानिर्देशकको सामान्य निर्देशनमा रही वन अनुसन्धान सम्बन्धी कार्य गर्ने गराउने जिम्मेवारी वहन गर्ने। वन अनुसन्धान कार्यक्रमहरू तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्ने गराउने। वन अनुसन्धान कार्यलाई प्रभावकारी रूपमा संचालन गर्न आवश्यक पूर्वाधार तयार गरी राय सुझाव प्रस्तुत गर्ने। नितिअनुगमन तथा योजना महाशाखाका शाखाहरू तथा अन्य शाखा महाशाखाहरू बीच समन्वय गर्ने गराउने। मातहत कर्मचारीहरूको कार्य संपादन मूल्यांकन गरी पुनरावलोकनको लागि महानिर्देशकमा पेश गर्ने। मातहत कर्मचारीहरूलाई अध्ययन, तालिम, गोष्ठी आदिमा भाग लिन मनोनयनको लागि सिफारिस गर्ने र पुरस्कार तथा दण्ड सजाय गर्ने राय सहित महानिर्देशकमा पेश गर्ने। महानिर्देशकको सामान्य निर्देशनमा रही वन अनुसन्धानसंग सम्बन्धित राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्थाहरूमा आवश्यक संपर्क कायम गरी वन अनुसन्धान कार्य प्रभावकारी रूपले संचालन गर्ने गराउने। यस बाहेक समय समयमा उप-महानिर्देशकको हैसियतले गर्नुपर्ने विभिन्न निर्दिष्ट कार्यहरू संपन्न गर्ने गराउने।

पद: उप-महानिर्देशक (रा.प.प्र.प्रा.)

महाशाखा: वन सर्वेक्षण तथा कार्वननुगमन महाशाखा

सेवा: वन, समूह: फरेष्ट रिसर्च

कार्य विवरण

यस पदका पदाधिकारीले महानिर्देशकको सामान्य निर्देशनमा रही वन सर्वेक्षण सम्बन्धी कार्य गर्ने गराउने जिम्मेवारी वहन गर्ने। वन सर्वेक्षण कार्यक्रमहरू तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्ने गराउने। वन सर्वेक्षण कार्यलाई प्रभावकारी रूपमा संचालन गर्न आवश्यक पूर्वाधार तयार गरी राय सुझाव प्रस्तुत गर्ने। वन सर्वेक्षण महाशाखाका शाखाहरू बीच समन्वय गर्ने गराउने। मातहत कर्मचारीहरूको कार्य संपादन मूल्यांकन गरी पुनरावलोकनको लागि महानिर्देशकमा पेश गर्ने। मातहत कर्मचारीहरूलाई अध्ययन, तालिम, गोष्ठी आदिमा भाग लिन मनोनयनको लागि सिफारिस गर्ने र पुरस्कार तथा दण्ड सजाय गर्ने राय सहित महानिर्देशकमा पेश गर्ने। महानिर्देशकहरूको सामान्य निर्देशनमा रही वन सर्वेक्षणसंग सम्बन्धित राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्थाहरूमा आवश्यक संपर्क कायम गरी वन सर्वेक्षण कार्य प्रभावकारी रूपले संचालन गर्ने गराउने। यस बाहेक समय समयमा उप-महानिर्देशकको हैसियतले गर्नुपर्ने विभिन्न निर्दिष्ट कार्यहरू संपन्न गर्ने गराउने।

पद : उप-महानिर्देशक (रा.प.प्र.प्रा.)

महाशाखा : वन प्रशिक्षण तथा प्रसार महाशाखा

सेवा: वन, समूह: फरेष्ट रिसर्च

कार्य विवरण

यस पदका पदाधिकारीले महानिर्देशकको सामान्य निर्देशनमा रही तालीम को पाठ्यक्रम तयार गर्ने,तालीम दिने व्यवस्थापन गर्ने,वन अनुसन्धान सम्बन्धी कार्य गर्ने गराउने जिम्मेवारी वहन गर्ने । तालीम तथा वन अनुसन्धान कार्यक्रमहरु तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्ने गराउने । वन अनुसन्धान तथा तालीम दिने कार्यलाई प्रभावकारी रूपमा संचालन गर्न आवश्यक पूर्वाधार तयार गरी राय सुझाव प्रस्तुत गर्ने । वन प्रशिक्षण तथा प्रसार महाशाखा,शाखाहरु तथा अन्य शाखा महाशाखाहरु समन्वय गर्ने गराउने । मातहत कर्मचारीहरुको कार्य संपादन मूल्यांकन गरी पुनरावलोकनको लागि महानिर्देशकमा पेश गर्ने ।मातहत कर्मचारीहरुलाई अध्ययन, तालिम, गोष्ठी आदिमा भाग लिन मनोनयनको लागि सिफारिस गर्ने र पुरस्कार तथा दण्ड सजाय गर्ने राय सहित महानिर्देशकमा पेश गर्ने। महानिर्देशकको सामान्य निर्देशनमा रही वन अनुसन्धानसंग सम्बन्धित राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्थाहरुमा आवश्यक संपर्क कायम गरी वन अनुसन्धान कार्य प्रभावकारी रूपले संचालन गर्ने गराउने । यस बाहेक समय समयमा उप-महानिर्देशकको हैसियतले गर्नुपर्ने विभिन्न निर्दिष्ट कार्यहरु संपन्न गर्ने गराउने ।

पद: अनुसन्धान अधिकृत (रा.प.द्वि.प्रा.)

महाशाखा : वन अनुसन्धान

सेवा: वन, समूह: फरेष्ट रिसर्च

कार्य विवरण

यस पदका पदाधिकारीले वन अनुसन्धान तर्फमा उप-महानिर्देशकको निर्देशनमा रही प्राकृतिक वन, कृषि वन, वृक्षसुधार, आर्थिक सामाजिक, वृक्षारोपण मध्ये कुनै एक शाखाको शाखा प्रमुख भई कार्यहरु गर्ने गराउने । मातहत कर्मचारीको कामको सुपरिवेक्षण र आवश्यक निर्देशन तथा समन्वय गर्ने गराउने । तोकिएको शाखाको अनुसन्धान सम्बन्धी कार्यक्रम तर्जुमा मा सहयोग गर्नुको साथै स्वीकृत कार्यक्रम संचालनको जिम्मेवारी वहन गर्ने । कार्य संचालनमा आई परेका समस्या र व्यवधान पहिचान गरी समाधानको लागि उप-महानिर्देशक समक्ष पेश गर्ने । संचालित अनुसन्धान कार्यको प्रगति विवरण उपलब्ध गराउने ।मातहत कर्मचारीहरुको विदा सिफारिस गर्ने तथा दण्ड पुरस्कार सम्बन्धमा राय दिने । उल्लेखित कार्यहरुको अलावा महानिर्देशक तथा उप-महानिर्देशकबाट निर्देशित अन्य कार्यहरु संपादन गर्ने ।

पद : सर्वेक्षण अधिकृत/ दूरसंवेदन अधिकृत/मान चित्रण अधिकृत/वायोमेट्रीसियन/हवाई चित्रण अधिकृत (रा.प.द्वि.प्रा)

महाशाखा : वन सर्वेक्षण/दूर संवेदन तथा योजना

सेवा: वन, समूह: फरेष्ट रिसर्च

कार्य विवरण

यस पदका पदाधिकारीले वन सर्वेक्षण तर्फमा उप-महानिर्देशकको निर्देशनमा रही आफ्नो पद सम्बन्धी कार्यक्रम जस्तै वन सर्वेक्षण, मान चित्रण, हवाई चित्रण दूरसंवेदन कार्यक्रमको मध्ये हुनै एक तोकिएको वन सर्वेक्षण सम्बन्धी कार्यक्रम स्वीकृत कार्य संचालनको जिम्मेवारी वहन गर्ने । मातहत कर्मचारीको कामको सुपरिवेक्षण र आवश्यक निर्देशन तथा समन्वय गर्ने गराउने । तोकिएको शाखाको अनुसन्धान सम्बन्धी कार्यक्रम तर्जुमा मा सहयोग गर्नुको साथै स्वीकृत कार्यक्रम संचालनको जिम्मेवारी वहन गर्ने । कार्य संचालनमा आई परेका समस्या र व्यवधान पहिचान गरी समाधानको लागि उप-महानिर्देशक समक्ष पेश गर्ने । संचालित अनुसन्धान कार्यको प्रगति विवरण उपलब्ध गराउने ।मातहत कर्मचारीहरुको विदा सिफारिस गर्ने तथा दण्ड पुरस्कार सम्बन्धमा राय दिने । उल्लेखित कार्यहरुको अलावा महानिर्देशक तथा उप-महानिर्देशकबाट निर्देशित अन्य कार्यहरु संपादन गर्ने ।

पद : तालिम अधिकृत (रा.प.द्वि.प्रा)

सेवा: वन, समूह: जनरल फरेस्टरी

यस पदका पदाधिकारीले वन अनुसन्धान तर्फमा उप-महानिर्देशकको सामान्य निर्देशनमा रही तालीम को पाठ्यक्रम तयार गर्ने,तालीम दिने व्यवस्थापन गर्ने,वन अनुसन्धान सम्बन्धी कार्य गर्ने। शाखा प्रमुखको निर्देशनमा रही शाखाको अनुसन्धान कार्य आफु र मातहतका कर्मचारीहरुबाट संपादन गर्ने । कार्य संचालनमा आई परेका समस्या र व्यवधान पहिचान गरी समाधानको लागि उप-महानिर्देशक समक्ष पेश गर्ने । संचालित तालीम कार्यको प्रगति विवरण उपलब्ध गराउने ।मातहत

कर्मचारीहरूको विदा सिफारिस गर्ने तथा दण्ड पुरस्कार सम्बन्धमा राय दिने । उल्लेखित कार्यहरूको अलावा महानिर्देशक तथा उप-महानिर्देशकबाट निर्देशित अन्य कार्यहरू संपादन गर्ने ।

पद : सहायक तालिम अधिकृत (रा.प.द्वि.प्रा)

सेवा: वन, समूह: जनरल फरेस्टरी/नेपावाला/स्वा.क/ वोटानी

कार्य विवरण

यस पदका पदाधिकारीले वन अनुसन्धान तर्फमा उप-महानिर्देशकको समान्य निर्देशनमा रही तालीम को पाठ्यक्रम तयार गर्ने,तालीम दिने व्यवस्थापन गर्ने,वन अनुसन्धान सम्बन्धी कार्य गर्ने। शाखा प्रमुखको निर्देशनमा रही शाखाको अनुसन्धान कार्य आफु र मातहतका कर्मचारीहरूबाट संपादन गर्ने । कार्य संचालनमा आई परेका समस्या र व्यवधान पहिचान गरी समाधानको लागि उप-महानिर्देशक समक्ष पेश गर्ने । संचालित तालीम कार्यको प्रगति विवरण उपलब्ध गराउने ।मातहत कर्मचारीहरूको विदा सिफारिस गर्ने तथा दण्ड पुरस्कार सम्बन्धमा राय दिने । उल्लेखित कार्यहरूको अलावा महानिर्देशक तथा उप-महानिर्देशकबाट निर्देशित अन्य कार्यहरू संपादन गर्ने ।

पद:सहायक योजना अधिकृत (रा.प.तृ.प्रा.)

सेवा: वन, समूह: फरेस्ट रिसर्च

कार्य विवरण

यस पदका पदाधिकारीले महानिर्देशक तथा उप-महानिर्देशकको निर्देशन र नियन्त्रणमा रही विभाग अन्तरगत विभिन्न योजना आयोजनाहरूको अध्ययन र विश्लेषण गरी योजना/कार्यक्रम तयार गर्ने ।वार्षिक र आवधिक योजनाहरूमा समावेश गर्न आफ्नो राय सहित पेश गर्ने जिम्मेवारी वहन गर्नु पर्ने छ । विभाग अन्तर्गतका आयोजनाहरूलाई आवश्यक पर्ने वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तयार गरी महानिर्देशक तथा उपमहानिर्देशक समक्ष पेश गर्ने । विभागको लागि आवश्यक जनशक्ति र प्राप्त तालीम संबन्धित विवरण आवधिक राख्ने । यस बाहेक यस पदलाई समय समयमा निर्दिष्ट गरिने अन्य काम कारवाहीहरू गर्ने, गराउने ।

पद : सहायक अनुसन्धान अधिकृत (रा.प.तृ.प्रा)

महाशाखा : वन अनुसन्धान

सेवा: वन, समूह: फरेस्ट रिसर्च

यस पदका पदाधिकारीले वन प्रशिक्षण तथा प्रसार महाशाखा तर्फमा उप-महानिर्देशकको समान्य निर्देशनमा रही प्राकृतिक वन अनुसन्धान, कृषि वन वृक्षसुधार अनुसन्धान, आर्थिक सामाजिक/सूचना, वृक्षारोपण अनुसन्धान संबन्धी कुनै शाखामा रही अनुसन्धान कार्य गर्नु पर्ने छ । शाखा प्रमुखको निर्देशनमा रही शाखाको अनुसन्धान कार्य आफु र मातहतका कर्मचारीहरूबाट संपादन गर्ने । कार्य संचालनमा आई परेका समस्या र व्यवधान पहिचान गरी समाधानको लागि उप-महानिर्देशक समक्ष पेश गर्ने । संचालित अनुसन्धान कार्यको प्रगति विवरण उपलब्ध गराउने ।मातहत कर्मचारीहरूको विदा सिफारिस गर्ने तथा दण्ड पुरस्कार सम्बन्धमा राय दिने । उल्लेखित कार्यहरूको अलावा महानिर्देशक तथा उप-महानिर्देशकबाट निर्देशित अन्य कार्यहरू संपादन गर्ने

शाखा अधिकृत (रा.प.तृ.प्रा.)

सेवा समूह : प्रशासन

कार्य विवरण

यस पदका पदाधिकारीले महानिर्देशक तथा उप-महानिर्देशकको निर्देशन र नियन्त्रणमा रही कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धी सम्पूर्ण कार्यको जिम्मेवारी वहन गर्नु पर्ने छ ।विभाग अन्तरगत कार्यालयका कर्मचारीहरूको नियुक्ति, सरुवा, बढुवा सम्बन्धी कार्यहरू निर्णयानुसार गर्नु गराउनु पर्ने छ । कर्मचारीहरूको अभिलेख तयार गरिराख्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्ने छ । कर्मचारीहरूको हाजिर, विदा आदिको अभिलेख तयार गरी राख्नु पर्ने छ । अधिनस्थ कर्मचारीहरूको कार्य सम्पादन मूल्यांकन तयार गरी दण्ड पुरस्कार जस्ता विभागीय कारवाहीको लागि उप-महानिर्देशक समक्ष पेश गर्नु पर्ने छ । यस बाहेक यस पदलाई निर्दिष्ट गरिने अन्य काम कारवाहीहरू गर्ने ।

पद: लेखा अधिकृत(रा.प.तृ.)

सेवा समूह : प्रशासन, लेखा

कार्य विवरण

यस पदका पदाधिकारीहरूले महानिर्देशक/उपमहानिर्देशकको निर्देशन र नियन्त्रणमा रही लेखा तथा लेखा परिक्षण सम्बन्धी सम्पूर्ण कार्यको जिम्मेवारी वहन गर्नु पर्ने छ । निर्दिष्ट समयमा आवश्यक बजेट तयार गरी स्विकृतिको लागि सम्बन्धित निकायमा पठाउने । स्विकृत बजेट अनुसार आर्थिक नियमको परिधि भित्र रही चौमासिक माग गर्ने, आवश्यक कार्यमा खर्च गर्ने । समय समयमा तोकिएको निकायद्वारा लेखा परीक्षण गराउने । लेखा परिक्षणबाट देखिएका वेरुजुहरु यथाशीघ्र फछ्यौट गर्न आवश्यक कार्यहरु गर्ने । यस बाहेक यस पदलाई निर्दिष्ट गरिएका अन्य काम कारवाहीहरु गर्ने ।

पद : माटो रसायन अधिकृत (रा.प.द्वि.प्रा.),

सेवा समूह : इन्जीनियरीड, केमिष्ट

कार्य विवरण

यस पदका पदाधिकारीले महानिर्देशक र उप-महा-निर्देशकको सामान्य निर्देशन र नियन्त्रणमा वन अनुसन्धान कार्यक्रमको संचालन गर्ने क्रममा माटो सर्वेक्षण तथा विश्लेषण शाखाको शाखा प्रमुखको हैसियतले संपूर्ण जिम्मेवारी वहन गर्नु पर्ने छ । आफ्नो शाखाको कार्यक्रम तयार गरी पेश गर्ने र स्वीकृत कार्यक्रम संचालन गर्ने । अन्तरगत कर्मचारीलाई निर्देशन र कार्यक्रम प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गराउने । माटो सर्वेक्षण संबन्धी फिल्ड कार्य र माटोको नमूनाहरु स्वीकृत कार्यक्रम भित्र रही विश्लेषण गरी नतिजा उपलब्ध गराउने र शाखाको प्रगति विवरण पेश गर्ने । शाखाहरुको समन्वयमा कार्यक्रमहरु को आवश्यकता र उपयोगिता हेरी माटो शाखाद्वारा गर्नु पर्ने सम्पूर्ण कार्य संपादन गर्ने । कार्य संचालनमा आइपरेका समस्या र व्यवधान पहिचान गरी समाधानको लागि उपमहानिर्देशकमा पेश गर्ने । अन्तरगत कर्मचारीको का.स.मु. सुपरीवेक्षण र विदा, पुरस्कार, दण्ड जस्ता कुराको सिफारिस गर्ने । समय समयमा महानिर्देशक र उपमहानिर्देशकबाट निर्दिष्ट कार्यहरु संपन्न गर्ने ।

पद: सहायक बैज्ञानिक अधिकृत (रा.प.तृ.)

सेवा समूह : वन, वोटानी

कार्य विवरण

यस पदका पदाधिकारीले केन्द्रका सूचना तथा प्रचार प्रसार शाखामा रही महा-निर्देशक/उप-महानिर्देशक अनुसन्धान तथा सर्वेक्षण सम्बन्धी नतिजाहरुको प्रकाशन गर्न सम्पादन गरी वितरण र प्रचार प्रसार गर्ने । शाखा अन्तर्गतको दीर्घकालीन तथा अल्पकालीन कार्यक्रमहरु तयार गरी पेश गर्ने र स्विकृत भए वमोजिम शाखाको सम्पूर्ण जिम्मेवारी लिई कार्यक्रमहरुको कार्यान्वयन गर्ने गराउने । सूचना प्रकाशन र प्रचार प्रसार गर्न विभागको जनसम्पर्क अधिकृतको हैसियतले शाखा प्रमुखहरुको समन्वयमा कार्य संपादन गर्ने । मातहतका कर्मचारीहरुलाई कार्यक्रम संचालनमा निर्देशन गर्ने । केन्द्रबाट संचालन हुने गोष्ठी, तालिम आदि काममा समन्वय र संचालन गर्ने । समय समयमा निर्दिष्ट अन्य कार्यहरु संपादन गर्ने ।

पद:पुस्तकालय अधिकृत

सेवा समूह : शिक्षा, पुस्तकालय विज्ञान

कार्य विवरण

यस पदका पदाधिकारीले महानिर्देशकको निर्देशनमा रही केन्द्रीय वन पुस्तकालयको व्यवस्थापन सम्बन्धी सम्पूर्ण जिम्मेवारी पूरा गर्नु पर्ने छ । पुस्तकालयलाई व्यवस्थित र आधुनिकीकरण गर्ने गराउने । पुस्तकालय सुविधा सम्बन्धी प्रणाली विकास गर्ने । पुस्तकहरुको विवरण अद्यावधिक र सुलभ गराउने । पुस्तकालयसम्बन्धी नम्स लागु गर्ने गराउने । मातहत कर्मचारीहरुलाई निर्देशन का.स.मु. सुपरीवेक्षण गर्ने । मातहत कर्मचारीलाई विदा, पुरस्कार दण्ड जस्ता कुराको सिफारीस गर्ने । अन्य निर्दिष्ट कार्यहरु गर्ने ।

पद : सहायक दूरसंवेदन अधिकृत (रा.प.तृ.प्रा.)

सेवा समूह : १ इन्जीनियरीड, मेटियोलोजी, २ कृषि - एग्रोनोमी/स्वायल साइन्स

कार्य विवरण

यस पदका पदाधिकारीले वन महाशाखाको कार्यक्रम वमोजिम उप-महानिर्देशक तथा शाखा प्रमुखको निर्देशनमा रही दूर संवेदन शाखाद्वारा गर्नु पर्ने कार्य संपादन गर्नु पर्ने छ । कार्यक्रम तयार गरी पेश गर्ने र स्विकृत कार्यक्रम मातहत र आफु संलग्न भई गर्ने गराउने । दूरसंवेदन प्रविधिबाट स्थान र बालीको उपयुक्तता पहिचान गर्ने । कृषिको लागि वातावरणीय अध्ययन गर्ने । डाटा संकलन विश्लेषण र जानकारी प्रकाशन गर्ने । आफुले गरिएका कामको जानकारी कार्यक्रम म

सम्बन्धीत निकायमा पुऱ्याउने ।कार्यक्रम कार्यान्वयमा परेका समस्या पहिचान र समाधानको लागि सुझाव दिने । अन्य निर्दिष्ट कार्य गर्ने ।

पद: कम्प्युटर अपरेटर(रा.प.अ.प्र.प्रा.)

सेवा समूह : विविध

कार्य विवरण

यस पदका पदाधिकारीले निर्माणको महाशाखाहरुबाट गरिनु पर्ने कामको कम्प्युटर संचालन र टाइप सम्बन्धी कार्य संपादन गर्नु पर्ने छ । कम्प्युटर प्रविधि विकास र संचालनमा सहयोग र समन्वय गर्ने डाटा इन्ट्री र विश्लेषण संवन्धी कार्यमा सहयोग पुऱ्याउने ।अन्य निर्दिष्ट कार्यहरु संपादन गर्ने ।

पद: ना.सु. (रा.प.अ. प्र.)

सेवा समूह : प्रशासन, (सामान्य प्रशासन)

कार्य विवरण

शाखा प्रमुखको निर्देशनमा रही कर्मचारी प्रशासन संवन्धी कार्यहरु संपादन गर्ने जिम्मेवारी यस पदका पदाधिकारीको हुने छ । व्यक्तिगत फायल, हाजिरी रेकर्ड, विदा तथा अन्य प्रशासन संवन्धी अभिलेख दुरुस्त र अद्यावधिक रुपमा व्यवस्थित गर्ने ।विभागको विभिन्न विवरण/पत्र फायल व्यवस्थित र सुरक्षितसाथ राख्ने व्यवस्था गर्ने । अन्य प्रशासनिक कार्यहरु गर्ने । समय समयमा निर्दिष्ट स्टोर संवन्धी अन्य कार्यहरु गर्ने ।

पद लेखापाल (रा.प.अ.प्र)

सेवा समूह : प्रशासन, लेखा

कार्य विवरण

लेखा अधिकृतको निर्देशन र नियन्त्रणमा रही लेखाशाखाद्वारा संपादन गर्नु पर्ने कार्य यस पदका पदाधिकारीले गर्नु पर्ने छ । लेखा संवन्धी कार्य प्रचलित नियम आदेश वमोजिम संपादन गर्ने । लेखा संवन्धी फांटवारी तथा अन्य विवरणहरु अद्यावधिक र दुरुस्त राख्ने । नगद तथा चेक व्यवस्थापन संवन्धी कार्य गर्ने । लेखा परीक्षण कार्य गराउने । वेरुजु फछ्यौट संवन्धी कार्य गर्ने । लेखा संवन्धी अन्य आइपर्ने संपूर्ण कार्यहरु गर्ने समय समयमा निर्दिष्ट कार्यहरु गर्ने ।

४.निकायबाट प्रदान गरीने सेवा, सेवा प्राप्त गर्ने लाग्ने शुल्क र सेवा प्रदान गर्ने शाखा

प्रदान गरीने सेवा	प्राप्त गर्दा पुऱ्याउने प्रक्रिया	सम्पर्क गनुपर्ने शाखा	सेवा प्राप्त गर्दा लाग्ने दस्तुर	कार्य सम्पन्न गर्दा लाग्ने समय	जिम्मेवारी अधिकारी
पुस्तकालय सेवा	सम्पर्क	पुस्तकालय	निःशुल्क	सोही दिन	प्रेमराज अधिकारी
प्रकाशन सामाग्री	सम्पर्क/निवेदन	सूचना शाखा	निःशुल्क	सोही दिन	किरण कुमार पोखरेल
वन सम्बर्द्धन	सम्पर्क/निवेदन	वन सम्बर्द्धन शाखा	निःशुल्क	१ हप्ता	सुनिता उलक
कृषि वन प्रविधि सम्बन्धी जानकारी	सम्पर्क/निवेदन	शहरी तथा कृषि वन शाखा	निःशुल्क	१ हप्ता	सावित्रि अर्याल
माटो सम्बन्धी चेक जाच	निवेदन	माटो शाखा	सशुल्क	३ हप्ता	सरोजकुमार चौधरी
दूरसंवेदन प्रविधि सम्बन्धी जानकारी, वन स्रोत नक्सा सम्बन्धी जानकारी सेवा	सम्पर्क/निवेदन	दूरसंवेदन शाखा	निःशुल्क	१ हप्ता	राजाराम अर्याल
हवाईचित्र सम्बन्धी	निवेदन		सशुल्क	१ हप्ता	राजाराम अर्याल

सेवा					
वन श्रोत सर्वेक्षण सम्बन्धी डाटा	निवेदन	वन सर्वेक्षण तथा कार्वन मापन शाखा	निःशुल्क	१ हप्ता	बिमल कुमार आचार्य
वन सदुपयोग सम्बन्धी जानकारी	सम्पर्क/निवेदन	वनपैदावार सदुपयोगशाखा	निःशुल्क	१ हप्ता	श्री मन्जु घिमिरे
बायोमेट्री सम्बन्धी जानकारी	सम्पर्क/निवेदन	बायोमेट्री शाखा	निःशुल्क	१ हप्ता	ठाकुर सुवेदी

५. सेवा समूह अनुसार उपलब्ध मानव स्रोतको आंकलन

सि.नं.	पदको नाम	श्रेणी	सेवा	समुह	पदपुर्तिको अवस्था				
					दरबन्दी	पूति	रिक्त		
१	महानिर्देशक	रा.प.प्र.	वन	फरेष्ट रिसर्च	१	१			
२	उप-महानिर्देशक				३	३			
३	उप-महानिर्देशक	रा.प.प्र.	वन	ज फ	१	१			
४	अनुसन्धानअधिकृत/सर्वेक्षण अधिकृत/दूरसंवेदन अधिकृत/हवाईचित्रण अधिकृत/मानचित्रण अधिकृत	रा.प.द्वि.	वन	फरेष्ट रिसर्च	७	५	२		
	तालिम अधिकृत		वन	ज फ	३	१	२		
११	माटो रसायन अधिकृत		इन्जि	केमिष्ट्री	१	१			
१२	स. अनुसन्धान अधिकृत/स. योजना अधिकृत/बायोमेट्रिसियन अधिकृत/वनसदुपयोग अधिकृत/स. सर्वेक्षणअधिकृत/स. दूरसंवेदन अधिकृत/स. मानचित्रण अधिकृत/स. हवाईचित्रण अधिकृत	रा.प.तृ	वन	फरेष्ट रिसर्च	१४	१४	०		
२०	स.तालिम अधिकृत				नेपावाला	१	१		
२१	स.तालिम अधिकृत				वन	स्वायलक	१	१	
२२	स.तालिम अधिकृत./स.बैज्ञानीक				वन	बोटानी	२	२	

२३	स.तालिम अधिकृत		वन	ज फ	२	२	
२४	शाखा अधिकृत		प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१	१	
२५	लेखा अधिकृत			लेखा	१	१	
२६	स.माटो रसायन अधिकृत			केमिष्ट्री	१	१	
२७	सि. ड्राफ्टम्यान			सर्वे	१	१	
२८	स.मा.चि. अधिकृत		विविध	विविध	१	१	
२९	स.दूरसंवेदन अधिकृत		कृषि	एग्रोनोमी	१		१
३०	पुस्तकालय अधिकृत				१	१	
३१	ना.सु.	रा.प.अनं.प्र.	प्रशासन	सामान्य प्रशासन	४	३	१
३२	लेखापाल		प्रशासन	लेखापाल	१	१	
३३	पुस्तकालय सहायक		शिक्षा	पुस्तकालय विज्ञान	१	१	
३४	कम्प्युटर अपरेटर		विविध	१			कम्प्युटर अपरेटर
३५	ल्याव असिस्टेन्ट	रा.प.अनं.द्वितीय	ईन्जि	केमिष्ट्री	१	१	
३६	ल्याव सहायक	श्रेणी विहिन			४		४ करार सेवामा रहेका
३७	ड्राईभर	श्रेणी विहिन	प्रशासन	सामान्य प्रशासन	५	२	३ सुविधा लिएको
३८	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१३	६	७ करार सेवामा रहेका
		जम्मा			७३	४३	२४

६. निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी

सम्बन्धित शाखाबाट टिप्पणी उठाई सम्बन्धित महाशाखाबाट सिफारीस गरी महानिर्देशकज्यूबाट स्विकृत गराउने । प्रत्येक कामसंग सम्बन्धी सम्पूर्ण कागजात तथा विवरणहरु, सम्बन्धित शाखाका शाखा प्रमुखले तोकेको कर्मचारीको जिम्मा रहेको रहनेछ, र निजले ती अभिलेखहरु आफू कुनै कारणबाट शाखामा नरहने भए पन्जिका बनाई अनिवार्य रूपमा बुझाउनु पर्नेछ । हरेक शाखाबाट उठान भएका निर्णय फाइल तथा तत्सम्बन्धी कागजातहरुको सूचि पंजिका बनाउने र व्यवस्थित गरी राख्ने जिम्मा तोकिएको फाँटवाला सहायक कर्मचारीको हुनेछ । निर्णय गर्ने तहबाट फाइल उपमहानिर्देशक हुँदै सम्बन्धित शाखामा पठाईन्छ । निर्णयको फाइल वा कागजात प्राप्त भएपछि शाखा प्रमुखले त्यसको जानकारी सरोकारवालालाई दिनुपर्नेछ । फाइल जिम्मा लिने कर्मचारी विदामा वसेमा वा अनुपस्थित रहेमा कसले जिम्मा लिने भन्ने कुरा शाखाको प्रमुखले लिखित रूपमा तोकिएको हुनेछ । फाइल वा कागजातको जिम्मेवारी पाएको/लिएको कर्मचारी अन्यत्र सरुवा भै जानुपर्ने भएमा सरुवा भै आउने कर्मचारीलाई वा तोकिएको अन्य कर्मचारीलाई वरवृत्त गर्नु पर्नेछ ।

७. निर्णय उपर उजुर सुन्ने अधिकारी

सेवाग्राहीले उल्लेखित सेवा प्राप्त गर्न नसकेमा वा कुनै सुझाव भएमा महानिर्देशक वा उपमहानिर्देशक समक्ष लिखित वा मौखिक उजुरी गर्न सक्नेछ । अथवा विभागको उजुरी पेटिकामा लिखित उजुरी हाल्न सक्नेछ ।

८. प्रमुखको नाम र पद

मेघनाथ काफ्ले, महानिर्देशक

९. सूचना अधिकारीनाम र पद

किरणकुमार पोखरेल रा.प.तृ (प्रा)

१०. ऐन, नियम, विनियम वा निर्देशिकाको सूची,

यस विभागले वन नीति २०७१ तथा अन्तरीम त्रिवर्षीय योजनाहरुमा उल्लेखित नेपाल सरकारका वन अनुसन्धान एवं सर्वेक्षण सम्बन्धी नीति कार्यान्वयन गर्दछ । यस विभागसंग प्रत्यक्षरूपमा सम्बन्धीत ऐन, नियम नभएको तर यस विभागको कार्याविधि २०६१ अनुसार अध्ययन अनुसन्धानको कार्य सञ्चालन भएको छ ।

११. सम्पादित प्रमुख कामहरु यस प्रकार छन् ।

- बहुउपयोगी वन विकासको लागि वन उपयोग रणनीति तयारी र नक्साङ्कन गर्न विज्ञ परामर्शदाता छनौटका लागि प्रस्ताव आव्हान गरिएको ।
- सामूदायिक वन, साभेदारी वन तथा ब्लक फरेष्टको बैज्ञानिक वन व्यवस्थापनको प्राविधिक परीक्षण का लागि कार्यसूची र कार्यविधि र कार्ययोजनाको मस्यौदा तर्जुमा भएको ।
- वनक्षेत्रले अन्य आर्थिक उपक्षेत्रहरुमा पुर्याएको योगदान आंकलनका लागि सेवा प्रदायक छनौटका लागि आसयपत्रको सुचना प्रकाशन भएको ।
- राष्ट्रिय वनस्रोत खपत सर्वेक्षण सेवा प्रदायक छनौटका लागि सुचना प्रकाशन भएको ।
- मध्य पहाडी, उच्च पहाडी र उच्च हिमाली क्षेत्रको वनस्रोत सर्वेक्षणका लागि स्थायी नमुना प्लटहरुको मापनरपुनः मापन सेवा प्रदायक छनौटका लागि पुन आसयपत्रको सुचना प्रकाशन भएको ।
- बैज्ञानिक आन्कडा विश्लेषण तथा प्रतिवेदन तयारी तालिम ३० जना लाई दिइएको ।
- वनको जानकारी online Journal publication का लागि प्राप्त article हरु Peer/ review का कार्यहरु भइरहेको ।

१२. बन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्रको website: www.frtc.gov.np

१३. आम्दानी, खर्च तथा आर्थिक कारोवार सम्बन्धी अद्यावधिक विवरण

बजेट उपशिर्षक	(२०७६ श्रावण-२०७६ आश्विन मसान्त सम्म) विभिन्न उपशिर्षक खर्चको विवरण	कैफियत
बन अनुसन्धान तथा सर्वेक्षण बिभाग(३२९०४०११)	१,०१,४९,००० चालू + २९००० पूँजिगत	
बन अनुसन्धान तथा सर्वेक्षण बिभाग (३२९०४१०१)	३५००० चालू + ४,९९,००० पूँजिगत	
केन्द्रीय तालिम तथा प्रसार केन्द्र(३२९०६०११)	३,१०,००० चालू	
राजस्व आम्दानी	६७०८०/-	
संचित विदा (अर्थ बजेट)	२,१०१,५१५.५३/-	
औषधि उपचार (अर्थ बजेट)	२,५६३,०४७.६२/-	

१४. अन्य विवरण

-

१५. अधिल्लो आ.व.मा बन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र बाट सञ्चालित कार्यक्रमको विवरण

- प्राकृतिक वन व्यवस्थापन अनुसन्धान
- नर्सरी तथा वृक्षारोपण अनुसन्धान वृक्षसुधार अनुसन्धान
- सूचना तथा प्रकाशन
- वनस्रोत सर्वेक्षण
- संरक्षण तथा व्यवस्थापन (बुटवल, तरहरा, हेटौँडा, सुर्खेत, भन्कटपुर, काभ्रे, बाँके, ललितपुरस्थित स्थलगत अनुसन्धान इकाइहरु र अनुसन्धान प्लटहरुको संरक्षण तथा व्यवस्थापन गर्न)

१६. बन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र ले प्राप्त गरेको वैदेशिक सहायता, ऋण, अनुदान, एवम् प्राविधिक सहयोग, सम्भौता सम्बन्धी विवरण

निम्नानुसारको आयोजना सञ्चालनमा सहयोग प्राप्त भएको ।

१। फरेस्ट हेल्थ सम्बन्धि **FAO** बाट प्राविधिक सहयोग भैरहेको ।

२। कृषि वन सम्बन्धी अध्ययन अनुसन्धानका लागि **Australian** सरकारको प्राविधिक सहयोग रहेको ।

- वनको जानकारीको Website (**www.bankojanakari.gov.np**) मार्फत Online Article Publication को कार्य भईरहेको ।
- वन अनुसन्धान तथा सर्वेक्षण विभागबाट सञ्चालित केन्द्रिय वन पुस्तकालयबाट Online लाईब्रेरी सेवा सञ्चालन भईरहेको ।

- पुराना हवाईचित्रहरूका digitization, archiving, indexing गन भैरहेको ।
- वनका जानकारी Journal of online publication का लागी article हरु प्राप्त गन peer/ review का कार्यहरु भइरहेको ।
- स्थलगत अनुसन्धान इकाईहरु र अनुसन्धान प्लटहरुको संरक्षण तथा व्यवस्थापन ।
- माटो प्रयोगशाला का निम्ती आवश्यक accreditation को लागि आवश्यक Quality manual, Quality policy लाई accreditation दिने सस्था बाट स्विकृत भै प्रकृया अगाडि बढेको
- वनको जानकारी प्रकाशन तथा वितरण गर्ने कार्य भइरहेको।
- स्थानिय तहका वन नक्शाकन प्रतिवेदन वितरण भइरहेको।
- बहुउपयोगी वन विकासको लागि वन उपयोग रणनीति तयारी र नक्साङ्कन गर्न विज्ञरपरामर्शदाता छनौटका लागि प्रस्ताव आव्हान गरिएको ।
- सामूदायिक वन, साभेदारी वन तथा ब्लक फरेष्टको बैज्ञानिक वन व्यवस्थापनको प्राविधिक परीक्षण का लागि कार्यसूची र कार्यविधि र कार्ययोजनाको मस्यौदा तर्जुमा भएको ।

- वनक्षेत्रले अन्य आर्थिक उपक्षेत्रहरूमा पुर्याएको योगदान आंकलनका लागि सेवा प्रदायक छनौटका लागि आसयपत्रको सूचना प्रकाशन भएको ।
- राष्ट्रिय वनस्रोत खपत सर्वेक्षण सेवा प्रदायक छनौटका लागि सूचना प्रकाशन भएको ।
- मध्य पहाडी, उच्च पहाडी र उच्च हिमाली क्षेत्रको वनस्रोत सर्वेक्षणका लागि स्थायी नमुना प्लटहरूको मापनरपुनः मापन सेवा प्रदायक छनौटका लागि पुन आसयपत्रको सूचना प्रकाशन भएको ।
- बैज्ञानिक आन्कडा विश्लेषण तथा प्रतिवेदन तयारी तालिम ३० जना लाई दिइएको ।

१८. सूचनाको वर्गिकरण (विभागस्तरीय)

वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र अन्तर्गत सिर्जना भएका र हुने अवस्थामा रहेका विभिन्न किसिमका सूचना/तथ्याङ्कहरूको वर्गिकरण निम्नबमोजिम गरिएको छ :

प्रारम्भिक सूचना/तथ्याङ्क (Primary Data/ Information)

वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्रको वार्षिक स्विकृत कार्यक्रममा समावेश भई संकलन गरिएका वा विभाग अन्तर्गत संचालित योजना/आयोजना आदिबाट विभागलाई हस्तान्तरण भई दायित्व सिर्जना भएका वा विभाग संलग्न द्विपक्षीय, बहुपक्षीय आयोजना/परियोजनाहरूबाट हस्तान्तरण भई उपलब्ध हुन आएका वा अन्य निकायबाट खरिद गरी प्राप्त भएका निम्न उल्लेखित सूचना/तथ्याङ्कहरूलाई यस वर्गमा समावेश गरिएको छ ।

- वन सर्वेक्षण कार्यक्रम अन्तर्गत फिल्डमा Sample Plot वा त्यस्तै प्रकृत्याबाट Tally Sheet वा त्यस्तै रूपमा संकलन गरी ल्याइएका सूचना/तथ्याङ्कहरू ।
- नर्सरी, वृक्षारोपणक्षेत्र, वृक्षसुधार, कृषिवन, प्राकृतिक वन व्यवस्थापन, माटो आदिको अनुसन्धान प्लट तथा सामाजिक आर्थिक र वातावरणीय पक्ष सम्बन्धित प्रश्नावली र अन्तर्कृत्या कार्यक्रमबाट सोभै संकलन गरी ल्याइएका र विश्लेषण हुन बाँकी अवस्थाका सूचना/तथ्याङ्कहरू ।
- अनुसन्धान इकाई/प्लटमा प्रत्यक्ष नापजाँच र नक्साङ्कन गरी संकलन गरिएका सूचना/तथ्याङ्कहरू ।
- अन्य निकायहरूबाट खरिद गरी वा अनुदानमा प्राप्त भएका तर विश्लेषण हुन बाँकी अवस्थाका दुर संवेदन चित्रहरू जस्तै हवाई चित्र (Aerial Photo), सेटेलाइट चित्र (Satellite Image) आदि ।
- वन अनुसन्धान तथा सर्वेक्षणको क्रममा प्रत्यक्ष फिल्डबाट संकलन गरिएका तर विश्लेषण हुन बाँकी अवस्थामा रहेका अन्य प्रारम्भिक सूचना/तथ्याङ्कहरू ।

प्रशोधित सूचना/तथ्याङ्क (Processed/ Analyzed data/information)

- बन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्रको दायित्व सिर्जना भएका वा दायित्वमा रहेका माथि उल्लेखित प्रारम्भिक सूचना/तथ्याङ्कहरूलाई विभिन्न गणीतीय, तथ्याङ्कीय, वित्तीय, सामाजिक, आर्थिक, वातावरणीय आदि दृष्टिकोणबाट विश्लेषण गरी सिर्जना भएका तर विभागबाट आधिकारिक रूपमा प्रकाशन हुन बाँकी रहेको अवस्थाका नतिजामूलक सूचना/तथ्याङ्कहरूलाई यस वर्गमा समावेश गरिएको छ ।
- परामर्शदाता निकायहरूबाट अध्ययन अनुसन्धान गराई प्राप्त हुन आएका मस्यौदा प्रतिवेदन र त्यसमा उल्लेखित सूचना/तथ्याङ्कहरूलाई पनि यसै वर्गमा राखिएको छ । विभाग संलग्न भएका साथै विभाग अन्तर्गतका योजना, आयोजना आदि निकायबाट हस्तान्तरण भई प्राप्त भएका प्रशोधित तथ्याङ्कहरूपनि यसभित्र पर्दछन ।
- बन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्रको वार्षिक स्विकृत कार्यक्रम अनुसार संकलन गरिएका प्रारम्भिक तथ्याङ्कहरूको विश्लेषण पश्चात कार्य सम्पन्न भएको जानकारी सहित जिम्मेवार शाखा, पदाधिकारीबाट विभागमा पेश हुने प्रतिवेदन, विभिन्न अध्ययन अनुसन्धान, अवलोकन, मुल्याङ्कन सम्बन्धी कार्यदल/कार्यटोली/समिति आदि गठन भई स्थलगत कामको आधारमा प्राप्त हुने प्रतिवेदन आदि लाई पनि यसै वर्गमा राखिएको छ ।
- हवाई चित्र, दूरसंवेदन चित्र, लिडार चित्र आदिको आधारमा Geographical Information System, Image Analysis Program आदिको उपयोग गरेर बन तथा भू-उपयोग क्षेत्रको विश्लेषण गरी तयार गरिएका विषयगत तथा वगिकृत (Thematic and Classified) नक्सा तथा तथ्याङ्कहरूको नतिजालाई पनि प्रशोधित सूचना/तथ्याङ्कहरूको समूहमा समावेश गरिएको छ ।

प्रकाशित सूचना/तथ्याङ्कहरू(Published Data/Information)

- विभागद्वारा संकलित वा प्राप्त हुन आएका विभागको दायित्वमा रहने प्रारम्भिक सूचना/तथ्याङ्कहरूको विश्लेषण पश्चात सिर्जित नतिजामूलक प्रशोधित तथ्याङ्कहरूलाई सार्वजनिक जानकारी तथा उपयोगको लागि निर्णय गरी प्रकाशनमा ल्याइने सूचना/तथ्याङ्कहरूस वर्गमा विभाजित गरिएको छ ।
- प्रकाशित तथ्याङ्कहरूलाई दुई वर्गमा विभाजित गरिएको छ । पहिलो वर्गमा विद्युतीय माध्यमबाट प्रकाशित पुस्तक, पुस्तिका, जर्नल आदि रहेका छन भने दोस्रो वर्गमा Hard Copy मा प्रकाशित पुस्तक, पुस्तिका, जर्नल आदि पर्दछन । निर्णय गरी प्रकाशन गरिएका बन क्षेत्र सम्बन्धित GIS/ Remote Sensing मा आधारित नक्सा तथा सूचनाहरू पनि यसै अन्तर्गत पर्दछन ।

१९. सूचनाको प्रकाशन

- बन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र बाट सञ्चालित अनुसन्धान कार्यको नतिजाहरू केन्द्रबाट निस्कने बनेको जानकारीमा प्रकाशित गर्ने गरिएको, उक्त जर्नललाई केन्द्रको Website मा समेत राखिएको छ ।
- अन्य प्रचार सामग्रीहरूको leaflet, booklet, posters and Journal लगायतका प्रकाशित सामग्री वितरण गरिएको ।

२०. विभागमा परेको सूचनाको निवेदन र सोको कारबाही

निवेदन दिने संस्था/व्यक्ति	मागेको सूचनाको विवरण	कारबाहीको विवरण
<p>विभिन्न सन्स्था ,व्यक्ति हरुले online माफत यहा को website बाट http://frtc.gov.np/index.php सेवा लिइरहेको र अन्य अनुसन्धान मुलक नतिजा सूचनाहरु यहा बाट वितरण भइरहेका भैरहेको-</p>	-	-

